

สร้างโรงไฟฟ้าขยะยะเกาะสมุย ..อย่าให้คนพุนพินต้องรับผลกระทบ

ปัญหาขยะเกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นวาระแห่งชาติที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี สั่งให้นายฉัตรป้อง ฉัตรภูติ ผู้ว่าฯ สุราษฎร์ธานี เร่งแก้ไขให้แล้วเสร็จ เนื่องจากเกาะสมุย เป็นเมืองท่องเที่ยวขึ้นชื่อระดับโลก แต่พื้นที่ที่ชาวบ้าน ทราบข่าวจะมีการขนขยะจากเกาะสมุยมากำจัดด้วยการแปรสภาพเป็นพลังงานไฟฟ้าชีวมวลกำลังผลิต 9.9 เมกะวัตต์ โดยจะมีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่ริมคลองท่าสะท้อน และมีการเตรียมจัดซื้อที่ดินเอกชน 360 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินของทายาทนายสุเทพ เทือกสุบรรณ แกนนำ กปปส. ทำให้ชาวบ้าน 6 หมู่บ้าน ต.ท่าสะท้อน อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี กว่า 500 คน แสดงพลังเคลื่อนไหวคัดค้านเพราะหวาดกลัวผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

โดยชาวบ้านรวมตัวที่กลางสะพานข้ามคลองท่าสะท้อน หมู่ 1 พร้อมชูแผ่นป้ายที่มีข้อความต่อต้านขยะที่มาจากเกาะสมุยกว่า 200 ตัน พร้อมป้ายคัดค้านโรงไฟฟ้าชีวมวลและแสดงออกถึงความไม่พอใจที่ผู้นำชุมชนจัดทำประชาคมโดยไม่ผ่านการประชุมเพื่อก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าชีวมวลในพื้นที่หมู่ 1 โดยนายทุนได้จัดซื้อที่ดินของบริษัท ศรีสุบรรณ ฟาร์ม ซึ่งมีนายแทน เทือกสุบรรณ ลูกชายนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้จัดการ 360 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มติดแม่น้ำเพื่อสร้างโรงงานผลิตไฟฟ้าชีวมวล โดยใช้ขยะจากเกาะสมุยมาเป็นพลังงานแต่ก่อนก่อสร้างโรงงานต้องนำขยะจำนวนดังกล่าวมาฝังกลบเป็นเวลา 3 ปี จึงจะนำขึ้นมาเป็นพลังงานได้ เนื่องจากโรงงานใช้เวลาประมาณ 3 ปีจึงจะก่อสร้างเสร็จ

จากข้อมูลที่ได้รับทำให้ชาวบ้านไม่มั่นใจในความปลอดภัย เนื่องจากสารเคมีและน้ำเสียจากขยะไหลซึมลงคลองท่าสะท้อนและไหลลงสู่แม่น้ำตาปี อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศในพื้นที่ได้ ที่สำคัญอาจทำให้สัตว์น้ำที่ชุกชุมสูญพันธุ์ได้ ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ส่วนใหญ่ที่คัดค้านถึงแม้จะเป็นญาติพี่น้องกับ “ตระกูลเทือกสุบรรณ” แต่ไม่ยอมรับหากมีโรงไฟฟ้าเกิดขึ้นเพราะอาจมีผลกระทบในระยะยาวและอาจขยายเป็นวงกว้าง หากผู้นำชุมชนไม่ยกเลิกโครงการก็เตรียมล่ารายชื่อยื่นฟ้องศาลปกครองคุ้มครองต่อไป

นายอภิญา นมะ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 บ้านนาคือ ต.ท่าสะท้อน อ.พุนพิน อธิบายสั้นๆ ว่า เรื่องดังกล่าว

ผ่านมติเวทีประชาคมหมู่บ้านมีหลักฐานชัดเจน

ขณะที่นายฉัตรป้อง ฉัตรภูติ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กล่าวถึงการกำจัดขยะบนเกาะสมุย ว่า เทศบาลนครเกาะสมุยได้จัดจ้างบริษัท สมุทรปราการ รีนิวเอเบิล เอนเนอร์ยี จำกัดให้นำขยะอุตสาหกรรมบนเกาะสมุยเป็นการชั่วคราว โดยให้แล้วเสร็จใน 6 เดือน จากนั้นจังหวัดจะดำเนินการนำขยะออกจากเกาะสมุยเพื่อไม่ให้กระทบการท่องเที่ยวตามนโยบาย คสช. และรัฐบาลที่นำเรื่องขยะเป็นวาระแห่งชาติ จังหวัดจำเป็นต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ จึงมอบให้เทศบาลศึกษาหาผู้ขายเรื่องขยะมาดำเนินการเร็วที่สุด และได้ข้อสรุปว่าจะต้องจัดการขนขยะออกจากเกาะแล้วนำมาใช้ประโยชน์ที่ตัว จ.สุราษฎร์ธานี โดยนำมาเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า โดยมีภารกิจสร้างโรงไฟฟ้าขยะในพื้นที่ อ.พุนพิน ซึ่งโรงงานได้มาตรฐานสากลในเรื่องความปลอดภัยผ่านการรับรองจากไอเอสโอ

ส่วนความไม่พอใจของชาว ต.ท่าสะท้อน ที่ร้องเรียนและรวมตัวคัดค้านการสร้างโรงไฟฟ้าและไม่ต้องการขยะที่ขนจากเกาะสมุยนั้น ในฐานะผู้ว่าฯ สุราษฎร์ธานี ได้เดินทางไปสถานที่เกิดเหตุพร้อมกับนายไพศาล ตรีธัญญา นายอำเภอพุนพิน และผู้นำชุมชน เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่าบริษัทได้ซื้อที่ดินของเอกชนเพื่อรองรับขยะจากเกาะสมุย และนำไปเป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้า ซึ่งผ่านการเห็นชอบ

ของประชาคมหมู่บ้านและสภา อบต.ท่าสะท้อนแล้ว จึงมอบให้ผู้นำชุมชนเร่งทำความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งอยู่ที่ผู้นำชุมชนว่าจะอธิบายให้ชาวบ้านเข้าใจได้หรือไม่

ขณะที่ชาวบ้านยังเดินทางหาข้อมูลเพราะไม่มั่นใจเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทั้งจัดเวทีร่วมกับมูลนิธิรักษ์สิ่งแวดล้อม จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสิทธิชุมชน เพื่อปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ณ สหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้ ต.ท่าสะท้อน โดยเชิญนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมและนักวิชาการด้านพลังงานมาให้ความรู้และข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับพลังงานโรงไฟฟ้าชีวมวลและมีการแจกหนังสือ “อุดรรัฐ...โรงไฟฟ้าชีวมวล” ซึ่งจัดพิมพ์โดยศูนย์ประสานงานการพัฒนา ระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) แก่ชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการด้วย

ทั้งนี้ นักวิชาการที่เข้าร่วมโครงการและให้ความรู้ข้อเท็จจริงเรื่องการขนขยะจากเกาะสมุยขึ้นฝั่งมาผลิตกระแสไฟฟ้าชีวมวลกำลังผลิตกระแสไฟฟ้า 9.9 เมกะวัตต์ที่ ต.ท่าสะท้อน มองว่ายังไม่เหมาะสมเพราะพื้นที่ จ.สุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งต้นน้ำและไม่สามารถกั้นตึ่ได้ว่าระบบการจัดเก็บขยะรองรับการผลิตกระแสไฟฟ้าจะปลอดภัยแค่ไหน โดยหลักการสร้างโรงไฟฟ้าที่ปราศจากมลพิษให้ได้ผลนั้น ต้อง

ใช้งบประมาณและขยะต้องเพียงพอ บางประเทศมีการนำเข้าขยะจากต่างประเทศแต่ต้องปลอดภัย 100% หากตรวจสอบพบว่าไม่ปลอดภัยจะต้องปรับประเทศเหล่านั้นเป็น 2 เท่า ซึ่งในไทยเชื่อว่าคงเป็นไปได้ยากเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยไม่ต้องการให้เกิดเหตุการณ์ก่อนแล้วแก้ทีหลัง

ด้าน ดร.สมนึก จงมีวสิน นักวิจัยชุมชน เครือข่ายเพื่อนตะวันออก กล่าวถึงความมั่นคงทางพลังงานและสิทธิชุมชน ว่าปัญหาขยะเกาะสมุยควรแก้ปัญหาที่ต้นทางหรือต้นเหตุ ควรมีระบบการจัดการแต่ละชุมชนให้ความรู้ความเข้าใจคนในชุมชน ที่สำคัญคนในชุมชนต้องรู้หน้าที่ตัวเองและต้องปกป้องสิ่งแวดล้อมชุมชน ทั้งนี้มองว่าการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลจากขยะในไทยยังไม่มีการวิจัยว่าพื้นที่จ.สุราษฎร์ธานีเหมาะที่จะก่อสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลจากขยะ เพราะการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลจำเป็นต้องอยู่ใกล้แหล่งน้ำ

และใช้ขยะจำนวนมาก ซึ่งหากบริหารจัดการไม่ดีปัญหาย่อมเกิดขึ้นแน่นอน

ทั้งนี้ มองว่าควรจะทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการอื่น ซึ่งอาจจะใช้วิธีการฝังกลบแบบเดิม ยังเป็นวิธีการที่ดีที่สุดแต่ต้องมีระบบการจัดการที่ดี ต้องมีการขุดหลุมและปูรองพื้นให้ดี คัดแยกขยะ และมีการตรวจสอบวิธีดำเนินการอย่างละเอียด และที่สำคัญควรส่งเสริมให้แต่ละชุมชนมีวิธีการจัดการด้วยตัวเอง เชื่อว่าปัญหาดังกล่าวจะค่อย ๆ หดหายไป ยังไม่จำเป็นที่จะต้องสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลจากขยะ โดยที่ยังเป็นห่วงคือเรื่องของขยะพิษและการรั่วซึมของระบบการจัดการควรจะเน้นการป้องกันมากกว่าการแก้ปัญหาปลายเหตุ

เมื่อนายไพศาล ตริธิ์ธัญญา นายอำเภอพุนพิน จะอธิบายว่าโครงการเป็นนโยบายรัฐบาลที่ต้องดำเนินการแก้ปัญหาขยะให้แล้วเสร็จตามที่กำหนดแต่เมื่อมีการต่อต้าน แทนที่ชาวบ้านจะได้รับประโยชน์กลับกลายเป็นการเสียโอกาส ซึ่งไม่ยอมให้มองถึงเรื่องการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งที่ไม่ทราบเลยว่าจะมีการเลือกตั้งเกิดขึ้นเมื่อไหร่

อย่างไรก็ตามดูที่ทว่าปัญหาดังกล่าวจะยังหาทางออกไม่ได้ว่าจะไปในรูปแบบไหน ปัญหาขยะเกาะสมุยจะขนมากำจัดบนบกได้หรือไม่ก็ต้องรอดูกันต่อไป

● สุวรรณีย์ บัญญัติศักดิ์ ●